KAYMAKÇI ARKEOLOJİ PROJESİ: 2023 YILI KAZI VE ARAŞTIRMA SONUÇLARI

Christopher H. ROOSEVELT*

Tunç KANER

Christina LUKE

1. GİRİŞ

Kaymakçı Arkeoloji Projesi (KAP), Manisa ili, Gölmarmara ve Saruhanlı ilçeleri sınırında, Hacıveliler köyü yakınlarında yer alan, Orta ve Geç Tunç Çağı'na tarihlenen, I. Derece Sit Alanı içerisinde, Kaymakçı Sit Alanı olarak bilinen bölgede kazı ve ilgili faaliyetleri yürütmektedir. Proje, 2005-2014 yılları arasında, Marmara Gölü havzasındaki, çağlar boyu gerçekleşmiş kültürel etkinliklerin tarihini öğrenme amacıyla gerçekleştirilen Merkez Lidya Arkeoloji Projesi (CLAS) üzerine kurulmuştur. Kaymakçı yerleşimi 8.6 hektarlık bir kale, düşük yoğunluklu dış yerleşim ve bir mezarlıktan oluşmaktadır. Kaymakçı, Gediz Vadisi'nde MÖ 2. binyıla tarihlenen yerleşimler arasında bilinen en büyük yerleşimdir ve bu özelliği sebebiyle bölgenin önemli merkezlerinden biri olduğu düşünülmektedir. Kaymakçı kazıları MÖ 2. binyıl Batı Anadolu'su ve Ege, İç Anadolu bağlantıları açısından bilimsel kazançların elde edilmesini vadetmektedir. Uzun vadede ise Manisa ilindeki nihai turizm gelişimi için büyük potansiyele sahiptir.

2023'teki araştırma faaliyetleri çeşitli alanlarda önemli çalışmalar içermektedir: jeofizik araştırma; kazı çalışmaları ve ilgili mekânsal bağlamın analizi; deponun yeniden düzenlenmesi ve buluntu analizleri, çevresel arkeolojik buluntuların işlenmesi; paleoiklim ve paleovejetasyon üzerine bölgesel araştırmaların ortaklaşa desteklenmesi; koruma ve arazi bakım faaliyetleri, yerel farkındalık yaratma faaliyetleri; yayınların ve sunumların hazırlanması ve sonuçlandırılması. Kazı Sonuçları Toplantısı (KST) serisindeki kısıtlı alan nedeniyle, burada sunulan çalışmalar arazi çalışmaları ve malzeme analizlerinin sonuçlarına odaklanmaktadır. Çalışmalar bir kez daha Kaymakçı Kalesi'nin stratigrafisi, kronolojisi ve mekânsal organizasyonunun yanı sıra maddi ekonomileri ve topluluklarının bölgeler arası etkileşimlerine dair özgün soruları araştırıp açıklığa kavuşturmayı hedeflemiştir.

* Prof. Dr. Christopher H. ROOSEVELT, Koç Üniversitesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü, 34450 Sarıyer-İstanbul/TÜRKİYE; E-Posta: chroosevelt@ku.edu.tr; ORCID: 0000-0002-4302-4788.

Tunç KANER, Koç Üniversitesi, Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi, 34443 Beyoğlu-İstanbul/TÜRKİYE; E-Posta: tunckaner@gmail.com; ORCID: 0000-0001-7261-9919.

Doç. Dr. Christina LUKE, Koç Üniversitesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü, 34450 Sarıyer-İstanbul/TÜRKİYE; E-Posta: christinaluke@ku.edu.tr; ORCID: 0000-0003-0979-2510.

2. JEOFİZİK SONUÇLARI

Birkaç yıllık aranın ardından Kaymakçı'daki jeofizik çalışmaları 2023 yılında yeniden başlatılmıştır. Alanda daha önce yapılan jeofizik çalışmalar, öz direnç araştırmasının diğer yöntemlere kıyasla daha zaman alıcı olsa da diğer yöntemlerden daha ayrıntılı ve doğru sonuçlar verdiğini göstermişti. 2012-2016 yıllarındaki öz direnç araştırması Kaymakçı kalesinin neredeyse tamamını kapsayarak ana sur duvarları ve iç sur duvarlarının yanı sıra cadde ve sokaklarla ayrılmış çeşitli tip ve büyüklükteki yapı komplekslerinin kalıntılarını iyi bir şekilde ortaya koymuştur (Harita: 1). 2023'teki öz direnç araştırması, öncelikle surların dışında yer alan bölgedeki toprak altı yapıları ve durumlarını ortaya çıkarmayı ve kalenin içinde kalan diğer araştırma eksikliklerini gidermeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda, Dr. G. Eren yönetiminde ve Dr. D. Alberghina, D. Sönmez ve G. Demir'in yardımlarıyla 2023 yüzey araştırması ekibi, Kaymakçı'da muhtemelen yamaçtan aşağıya, antik göl kıyısına kadar uzanan sur dışında yapılaşılan çevre ile ilgili verileri ortaya çıkarmıştır. 2023 sonuçlarının en dikkat çekici olanları arasında sur kalıntıları, vadi tabanına karşılık gelen olası doğrusal yapı ve çok sayıda olası teras duvarı yer almaktadır. Bu araştırmanın ayrıntılı sonuçları Dr. G. Eren tarafından Araştırma Sonuçları Toplantısı (AST) serisinde ayrıca yayınlanacaktır.

3. KAZI ÇALIŞMALARI VE SONUÇLARININ ÖZETİ

Kaymakçı'da 2023 yılı kazıları iki farklı kazı alanında (KA) yürütülmüştür: İç kalede bulunan KA 97.541 ve iç kalenin güneybatı yamacında bulunan KA 86.540 (Harita: 1). Yerinde belgeleme ve tüm buluntu toplama ve işleme aşamaları KAP Kayıt Sistemi'ne uygun olarak sistematik ve bilimsel bir şekilde gerçekleştirilmiştir (Roosevelt vd., 2014; Roosevelt vd., 2015). Envanterlik olarak nitelendirilen eserler uzun süreli koruma ve sergilenme amacıyla Manisa Müze Müdürlüğüne teslim edilirken, buluntuların büyük çoğunluğu (seramik, taş, toprak ve çeşitli küçük buluntular) sezon sonunda kazı deposuna taşınmıştır.

A. İç Kale: KA 97.541

KA 97.541'de 2015, 2016, 2019 ve 2022 yıllarında yapılan önceki kazılarda, iç kalenin dış, alt terasındaki 19x19 m'lik alanda, ağırlıklı olarak Kaymakçı'nın Geç Tunç Çağı 2 (GTÇ 2) evresine tarihlenen en az üç yapı kompleksi ortaya çıkarılmıştı. 2023 yılında, 19x19 m'lik alana birbirlerinden 1 m'lik kesitler ile ayrılan 10x9,5 m'lik iki alanın eklenmesiyle KA kuzeye doğru genişletilmiştir (Plan: 1, Resim: 1). F. Carpentier yönetiminde ve E. Vorobyeva ile G. Demir'in yardımlarıyla, önceki sezonlardan elde edilen jeofizik ve kazı sonuçlarının rehberliğinde, KA 97.541'in kuzeye doğru genişletilmesinin amaçları arasında (1) yirminci yüzyılın ortalarındaki tarımsal faaliyetler nedeniyle kısmen bozulmuş ve belki de kısmen sur duvarı yıkıntılarının altında kalmış olan alandaki son faaliyet aşamalarının dikkatlice araştırılması yer almaktadır; (2) iç kalenin üst terasını ve doğu ucunda yer alan bir geçidi temsil eden sur duvarı ile daha önce açığa çıkarılan yapıların bir arada incelenmesi; ve (3) iç kale teras duvarının, yapı kompleksinin ve 19x19 m'lik alanın kuzeydoğu köşesinde yer alan

büyük fırının/ocağın tamamen açığa çıkarılması vardır. Bu hedeflerin her birine, özellikle de ilk ikisine yönelik ilerleme kaydedilmiştir. Buradaki yıkıntıların kaldırılması yalnızca sur duvarının duvar yüzünü değil, aynı zamanda bir iskân dolgusunun yüzeyini ve kötü korunmuş diğer birkaç yapıyı da ortaya çıkarmıştır. Duvar işçiliği, Kaymakçı'daki benzer büyüklükteki duvarlara özgü *face-and-rubble-core* tarzda harçsız olarak yerleştirilmiş irili ufaklı işlenmemiş yerel taşlardan oluşmaktadır. Duvarın güney yüzüne bitişik, en fazla iki sıra yığma taştan oluşan, kabaca at nalı biçiminde benzer iki yapı bulunmaktadır. Kötü korunmuş olmaları, hangi amaçla inşa edildiklerinin net olarak belirlenmesini güçleştirmektedir. Önümüzdeki sezonlarda devam edecek çalışmalarda daha kesin sonuçlara ulaşılması beklenmektedir.

B. İç Kale'nin Güneybatı Yamacı: KA 86.540

İç kalenin güneybatı yamacında yer alan 11x11 m boyutlarındaki KA 86.540'taki kazı çalışmaları 2022'de başlamış ve (1) daha önceki jeofizik araştırmalarda tespit edilen yapıların incelenmesi, (2) KA'daki yerel Geç Tunç Çağı'nın yerleşimin başka yerlerinde tespit edilenden daha geç evrelerini koruduğu hipotezinin test edilmesi ve (3) alandaki tüm yerleşim sürecinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. KA, jeofizik sonuçlarında halihazırda görülebilen özelliklerle uyumlu olması için koordinat sistemine çapraz olarak yerleştirilmiştir. Bununla bağlantılı olarak, bu rapordaki tüm planlar ve hava fotoğrafları, sergileme ve anlaşılma kolaylığı açısından -53° döndürülerek sunulmuştur. E. Kaner ve E. Tour tarafından yönetilen ve E. Yurttaş ve G. Demir yardımıyla yürütülen 2023 yılı kazıları, bu alandaki yapı kompleksinin, farklı alanların, teras duvarlarının ve dolguların yamaçtan güneye doğru inildikçe birbirini takip eden evrelerini ortaya çıkarmıştır (Plan: 2, Resim: 2).

KA 86.540'ta yüzey toprağının altında en az dört kazı alanı evresi (KAE) tespit edilmiştir. Bunlardan en erkeni olan 4. evre ve alt evreleri, yerel GTÇ 1 seramik evresine tarihlenmektedir ve sur duvarı 4'ün alt kısmında devam eden gri, çakıllı dolguları barındıran dik olmayan duvar doğrultularıyla (Örneğin: duvar 47) ilişkilendirilmektedir (Örneğin: duvar 174, 274, 275). KAE 3, yalnızca yeni bir hat üzerinde sur duvarı 4'ün inşa edilmesiyle temsil edilmektedir; bu duvarın yaklaşık -53° yöneliminin alanda daha sonra inşa edilmiş tüm yapıları etkilediği görülmektedir. Söz konusu inşa faaliyeti, KAE 2 ve onun alt evreleri olan iyi tanımlanmış mekânlar (Örneğin: 50 numaralı mekânı tanımlayanlar (89, 91, 10, 41 ve 61/328/273 numaralı duvarlar) ve bu mekânlara sonradan yapılan eklemeler ve düzenlemeler (Örneğin: 48 numaralı mekânın duvarları (20/21/67, 24/40 ve 60/272 numaralı duvarlar)) ile temsil edilmektedir. Son KAE 1, daha önce terk edilmiş alanı çevreleyen diğer duvarların yanı sıra duvar 4'ün yıkıntısını temsil etmekte ve Kaymakçı'nın bu bölgesindeki Antik Dönem aktivitelerinin sonunu işaret etmektedir. Burada tanımlanan evrelerin detaylandırılması için gelecek kazı sezonlarından elde edilecek sonuçlar beklenmektedir.

4. BULUNTU ANALİZİ SONUÇLARI

A. Seramikler

Geçmiş sezonlarda olduğu gibi seramik buluntular Kaymakçı 2023 kazı sezonunda en çok tespit edilen arkeolojik buluntu grubu olarak karşımıza çıkar. T. Kaner'in gözetiminde gerçekleştirilen ön belgeleme çalışmaları seramiklerin temizlenmesi, sayılması, tartılması, renklerinin tespit edilmesi (Munsell*)* ve iç-dış fotoğraflarının çekilerek elde dilen verilerin tamamının kazı veri tabanına kaydedilmeleri işlemlerini kapsamaktadır. 2023 yılında 97.541 ve 86.540 numaralı kazı alanlarında yapılan çalışmalarda ele geçen seramiklerin tamamının (9.149 torba seramik, toplamda 48.142 seramik parçası) ön belgeleme çalışmaları tamamlanmıştır.

Ele geçen seramiklerin özelliklerine baktığımızda geçmiş sezonlarda elde edilen veriler ile benzer sonuçlar sunduğunu gözlemlenmiştir. KA 97.541'in yaklaşık %72'si Kırmızı-Açık Kahverengi (RLB) mal grubu, %17'si kaba mal grubu (CW), %8'i gri mal grubu (G) ve %3'ü *pithos*tan oluşmaktadır (Grafik: 1). KA 86.540'ın ise yaklaşık %62'si RLB, %24'ü CW, %9'u G ve %5'i *pithos*tan oluşmaktadır (Grafik: 2).

Kazı alanlarının genelini yansıtan bu istatistik çalışmasının yanı sıra, 86.540 no.lu kazı alanının stratigrafik-mimari evreler özelinde de istatistiksel çalışması yapılabilmiştir (Grafik: 3). Bu çalışmanın asıl amacı ise Kaymakçı geç evreleri ile erken evreleri arasındaki seramik mal grup farklılıklarını göz önüne sermektir. Yapılan istatistiki çalışma sonucunda, geçmiş dönemlerde Kaymakçı'daki tüm kazı alanlarında da tespit edilen kırmızı-kahverengi mal grubunun (RLB) her evrede yoğun olarak geçtiği 86.540 özelinde de kanıtlanmıştır. Evreler arasındaki farkları ortaya koyan asıl istatistik gri mal grubunun yüzdesidir. Özellikle 4a evresinde açıkça görülen gri mal grubunun yüzdesindeki artış önem arz etmektedir. Ancak elde edilen veriler ön çalışmalar sonucunda elde edilmiştir. Önümüzdeki sezonlarda bu alanda yapılacak kazı çalışmaları ve bu çalışmalardan elde edilecek bilgiler (Carbon-14 vd.) Kaymakçı'nın geç evreleri ve erken evreleri arasındaki farkı daha net bir şekilde gözler önüne serecektir.

Ön belgeleme, veri girişi ve istatistiksel çalışmalara ek olarak, hem 2023 yılında tespit edilen seramikler hem de önceki yıllarda tespit edilen ve Kaymakçı seramik tipolojisini anlamak için önemli görülen örnekler için ayrıntılı bireysel seramik tanımlama, veri girişi, *laser-aided profiler* çizimleri ve restorasyon faaliyetleri gerçekleştirilmiştir (Resim: 3–4). Bugüne kadar toplam 25.466 adet seramik tüm ayrıntılarıyla tanımlanmıştır. Ayrıca, kıdemli seramik uzmanı Dr. P. Pavúk, önceki dönemlerde ele geçen seramiklerle Kaymakçı'nın seramik tipolojisinin stratigrafik ve kronolojik bir resmini oluşturma çalışmalarına devam etmiştir. Tipolojik çalışmanın yanı sıra 25 seramik parçası Manisa Müze Müdürlüğünden alınan resmi izinle organik kalıntı analizi yapılmak üzere Koç Üniversitesi laboratuvarlarına götürülmüştür.

B. Yontma Taş Aletler

Kaymakçı'daki yontma taş (mikrolitik) buluntuların incelenmesi, 2021 yılında L. Kaňáková tarafından başlatılmıştır. Kaymakçı'daki mikrolitik yontma taş topluluğunun tipolojik sınıflandırması ve jeolojik sınıflandırması üzerine yapılan önceki çalışmalar, devam eden çalışmalar için zemin hazırlamıştır. 2023 yılındaki çalışmalar, 93.545, 95.555, 99.526 ve 109.523 numaralı KA'lardan bugüne kadar çıkarılan tüm taş eserlerin eksiksiz belgelenmesine odaklanmıştır. Bu alanların seçimi, yerleşimin farklı işlevsel alanlarını temsil edecek şekilde yapılmıştır: sur sistemleri (95.555); güney terastaki iki ev-atölye alanı (99.526 ve 109.523); ve ağırlıklı olarak depolama için kullanılan alan (93.545).

Ham maddelerin analizi, buluntuların çoğunun, kayaçların şekillendiği sulu ortamın maddenin rengini, yapısını, şeklini ve dış yüzeyini etkilediği *opal silika* kayaçlarından oluştuğunu göstermektedir. En yaygın buluntular arasında *limnosilikit*ler ve *kalsedoni*ler ya da kırmızı, turuncu veya sarı renkli kayaçlar (Örneğin: *jasper* ve kırmızı *kalsedoni*ler) ile *opaller*, *tabular silikit*ler ve obsidiyenler yer almaktadır (Resim: 5, Grafik: 4). Ayrıca, belirli ham maddeler belirli işlevlerde kullanılmış gibi görünmektedir (Örneğin: oraklar ya da biçme bıçakları için kullanılan *tabular silikit*). Çok yönlü yongalama teknikleri çekirdekler, dilgiler, yongalar, tamir yongaları ve hatta tüketilmiş çekirdekler temsil edilmiştir; bu da en azından bazı yerel işçilik uygulamalarına işaret etmektedir. Kullanım izi analizi aletlerdeki aşınma izlerini tespit etmiş ve form ile birlikte alet türlerini ve dolayısıyla işlevlerini ortaya koymuştur.

İşlevsel alet gruplarının bağlamsal analizi ilginç ön sonuçlar ortaya koymaktadır (Grafik: 5). Ahşap işçiliği, çok sayıda keskinin yanı sıra soyucu, kazıyıcı, matkap, testere ve aşınmış ve dolayısıyla tanımlanamayan birçok aletle sur bölgesi üzerinde yoğunlaşmış gibi görünmektedir. Sur bölgesinde ayrıca, şu ana kadar incelenen tek ok ucu da bulunmuştur ve bu ok ucunun çarpma ve taşınmaya bağlı olarak ciddi hasar gördüğüne dair kanıtlar mevcuttur. İç kaledeki depolama alanında az sayıda taş alet bulunmuştur ve bunlar da yalnızca ikincil ya da üçüncül çöp dolgularında ele geçmiştir. Oraklar tüm bölgelerde tespit edilmiştir, ancak Güney Teras Bölgesi'nde evsel ve ev içi endüstri kullanımının bir arada olduğu ilginç bir düzen ortaya çıkmıştır. KA 99.526'da bir kazıyıcı dışında sadece oraklar bulunmuştur, bu da bu bölgede yaşayanların ağırlıklı olarak tarımsal faaliyetlerle meşgul olmuş olduklarını düşündürmektedir. Buna karşılık, KA 109.523'te, çok sayıda buluntu içeren Orta Tunç Çağı (OTÇ) kontekstleri arasında 6 orak ve 3 bıçağın yanı sıra 2 aşınmış tanımlanamayan alet bulunmuştur.

C. Öğütme Taşları

Kaymakçı'daki öğütme (makrolitik) taş buluntularının incelenmesi, 2019-2022 yıllarında K. Doležalová tarafından yürütülen çalışmalarla başlatılmıştır. Geçmiş çalışmalar, öğütme taşı (ÖT) türlerini sınıflandırmaya ve jeolojik kaya türlerini ve ham maddelerin kaynağını belirlemeye odaklanmıştır. 2023'teki çalışma, üretim kanıtlarını, kullanım ve kullanım dışı bırakma modellerini ve kullanım izi analizini araştırmayı hedeflemiştir. İşlenmemiş parça-

lar, kalıplar veya alanda üretim yapıldığına dair başka kanıtlar bulunmadığından, öğütme taşı üretiminin büyük kısmının yerleşim dışında veya henüz keşfedilmemiş alanlarda gerçekleştiği varsayılmaktadır. Üretim yeri neresi olursa olsun, öğütme taşı boyutları üzerinden hesaplanan farklılık katsayıları, en azından üst öğütme taşlarının üretiminin oldukça standart olduğunu ve dolayısıyla muhtemelen uzmanlaşmış bir endüstrinin sonucu olduğunu göstermektedir. Üretim teknolojilerine dair kanıtlar, özellikle üst örneklerdeki kazıma izleriyle ortaya çıkarılmıştır (Resim: 6).

Kullanım ve kullanım dışı bırakma modellerinin bağlamsal analizi ilginç sonuçlar ortaya çıkarmıştır. İlk olarak, *morfometrik* eşleşme öngörü modeli tarafından belirlenen üst ve alt öğütme taşı çiftleri, sadece birkaç kesin öğütme taşı çifti için kanıt göstermiştir. Çift olarak kullanıldıklarını bilsek bile, bu veriler her zaman çift olarak üretilmemiş olabileceklerini ve belki de zaman içinde yeniden kullanıldıklarını ve dolayısıyla iyi eşleşmiş çiftler halinde bulunmadıklarını düşündürmektedir. KA 109.523'teki 227 numaralı binada olduğu gibi, öğütme işlemine odaklanıldığına dair belirgin kanıtlar bulunan birkaç kazı alanı dışında, öğütme taşları bina içlerinde açık hava dış mekânlarına kıyasla daha yaygın olarak bulunmuştur ve dış mekânlarda bulunanlar daha kırık olma eğilimindedir (özellikle KA 97.541'de). Bu durum, açık hava mekânlarında bulunan örneklerin daha çok kullanım dışı kaldığını ve faaliyet alanlarının bir göstergesi olmadığını düşündürmektedir. Bu öneri, farklı bağlam türlerinde bulunan öğütme taşlarının durumu ile daha genel olarak desteklenmektedir: Taş duvarlarda yeniden kullanılmış olarak bulunan örneklerin %59'u, açık alanlarda bulunan örneklerin %59'u ve toprak dolgular içinde bulunan örneklerin %69'u kırık haldeyken (orijinal öğütme taşlarının yarısından azı korunmuştur), mekân koridorlarında bulunan örneklerin %57' sinin yarısından çoğu iyi korunmuştur (Grafik: 6). Bu durum, zaman içinde yeniden kullanımın yanı sıra, parçalanmış öğütme taşlarının en sık taş duvarların (yeniden) inşasında kullanıldığı kademeli bir şekilde terk edilme ve yeniden kullanıma işaret etmektedir.

Son olarak, seçilmiş örnekler üzerinde yapılan kullanım izi analizi ilginç ön sonuçlar vermiştir ve gelecekteki çalışmalarda daha ayrıntılı sonuçların elde edilmesi beklentisini doğurmuştur. Kullanım izi analizi makroskobik ve mikroskobik gözlemlerin yanı sıra daha detaylı mikroskobik analizler için alınan *polivinil siloksan* (PVS) izleri ile incelenmiştir. Ön sonuçlar öğütme taşlarının sadece tahıl tanelerini öğütmek için kullanılmadıklarını göstermektedir; farklı aşınma desenleri, diğer bitki türlerini ve diğer maddeleri (Örneğin: seramik) öğütmek için de kullanıldıklarını ortaya koymaktadır.

5. SONUÇ

Kaymakçı Arkeoloji Projesi'nin sekizinci kazı ve onuncu araştırma sezonu, projenin araştırma hedeflerini çeşitli açılardan geliştirmiştir. Yeniden başlatılan jeofizik araştırmalar hem iç kalede hem de göl havzasına doğru inen yamaçlarda öz direnç yüzey araştırmasının kapsamını genişleterek sur izlerini netleştirmiş ve sur dışı yapılara dair daha fazla kanıt ortaya koymuştur. İç kale ve güneybatı yamacındaki kazılar, hem yapı komplekslerinin yatay

düzenlerini ve aralarındaki mekanları hem de mimari ve stratigrafik evrelerin dikey dizilişlerini araştırmaya devam etmiştir. Mekânsal verilerle ilgili arazi kayıt ve laboratuvar iş akışlarındaki iyileştirmeler ve değişiklikler, kazı alanı evrelerinin yeniden yorumlanmasını ve kontekst birimlerinin 3D modellemesinin devam etmesini mümkün kılmıştır. Seramiklerin yanı sıra yontma ve öğütülmüş taş buluntular üzerinde devam eden çalışmalar, Kaymakçı'nın iç kalesindeki tipolojik ve işlevsel dağılımların yanı sıra zaman içindeki değişimin daha iyi anlaşılmasını sağlamıştır. Devam eden depo ve veri tabanı çalışmaları, buluntu ve veri erişimini kolaylaştırmaya ve analiz etmeye devam ederken, aynı zamanda güvenli ve sağlıklı depolamayı da sağlamaktadır; aynı şekilde koruma ve alan bakım çalışmaları da kazıdan çıkarılan buluntuları geleceğe yönelik olarak uygun şekilde muhafaza etmeye devam etmektedir.

Bunlara ek olarak, Kaymakçı kazıları özelinde yapılan yayınlar ve sunumlar, ekibimizin Kaymakçı kazıları ve Marmara Gölü Havzası arkeolojisini geniş kitlelere ulaştırma konusundaki devam eden çabalarının bir kanıtıdır. Kaymakçı'daki 2022 sezonunun tam bir özeti halihazırda yayınlanmıştır (Roosevelt vd., 2024). Ekip üyeleri, Kaymakçı'nın geçmişinin çeşitli yönlerini konu alan hakemli makaleler ve kitap bölümleri yayınlamaya devam etmektedir. Bunlar arasında kararlı izotop analizleri (Irvine, vd., 2023), tarihi hava fotoğrafları (Hong ve Roosevelt, 2023) ve Marmara Gölü'nün paleocoğrafyası ve kurumasıyla ilgili değerlendirmeler (Vardar vd., 2023) yer almaktadır. Ayrıca, uzun zamandır bizimle çalışan ekip üyeleri hem Kaymakçı'dan hem de genel olarak Batı Anadolu'da tespit edilen öğütme taşları ve zoomorfik plastik dekorasyonlar üzerine yüksek lisans tezlerini yakın zamanda başarıyla tamamlamıştır (Doležalová, 2023; Bobik, 2023). Yayınlanan çalışmalara ek olarak, Kaymakçı ekibinin geniş bir temsili, uluslararası konferans sunumlarıyla projenin araştırmalarını tanıtmaya devam etmektedir.

Yayın ve sunum faaliyetleri, Kaymakçı'nın geçmiş toplulukları, bu toplulukların komşularıyla olan ilişkileri ve MÖ 2. binyıl Batı Anadolu arkeolojisinin anlaşılmasına yönelik belirli zorluklar üzerine yaptığımız araştırmalardan elde ettiğimiz önemli sonuçları ve farklı bilimsel yaklaşımları kamuoyu ve akademik kitlelere sunmaya devam etmektedir. Kaymakçı gibi ilginç ve önemli bir alanda böyle bir çalışma yürütme fırsatı ve iznini vermeye devam ettiği için proje yöneticileri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne minnettardır.

TEŞEKKÜRLER

Kaymakçı Arkeoloji Projesi'nin 2023 sezonu, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden alınan izinler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Proje, Koç Üniversitesine ve özel bağışçılara maddi ve manevi destekleri için minnettardır. Ayrıca, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne, Genel Müdür B. İnceciköz'e, Kazılar Dairesi Başkanı Ü. Görgülü, Kazılar Dairesi Şube Müdürü N. Metin ve Kazılar Şubesi görevlileri Ö. Balamir ve Ö. Yurdakul'a, Manisa Müze Müdürü E. Sülek ve personeline en

içten teşekkürü borç biliriz. Ayrıca Manisa Müze Müdürlüğünden Bakanlık Temsilcimiz E. C. Kale'nin katkı ve desteklerinden dolayı şükranlarımızı sunarız. Proje, 2023 sezonu boyunca araştırma, güvenlik ve çalışma ekiplerini oluşturan, Manisa'nın üç ilçesi ve 8 ülkeye yayılmış 14 üniversiteyi temsil eden 61 kişinin özverili çalışması olmadan mümkün olamazdı.

KAYNAKÇA

Bobik, J. (2023). *Zoomorphic Appliques on Pottery of Western Anatolia in the Second Millennium B.C.E. in a Wider Geographical and Cultural Context.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Charles Üniversitesi, Klasik Arkeoloji Enstitüsü, Prag.

Doležalová, K. (2023). *The tale of volcanic rocks. Assessing the grinding stones and their chaîne opératoire in 2nd Millennium BC Western Anatolia.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Charles Üniversitesi, Klasik Arkeoloji Enstitüsü, Prag.

Hong, X. ve Roosevelt C.H. (2023). Orthorectification of Large Datasets of Multi-scale Archival Aerial Imagery: A Case Study from Türkiye, *Journal of Geovisualization and Spatial Analysis 7*, s. 23. https://doi.org/10.1007/s41651-023-00153-1

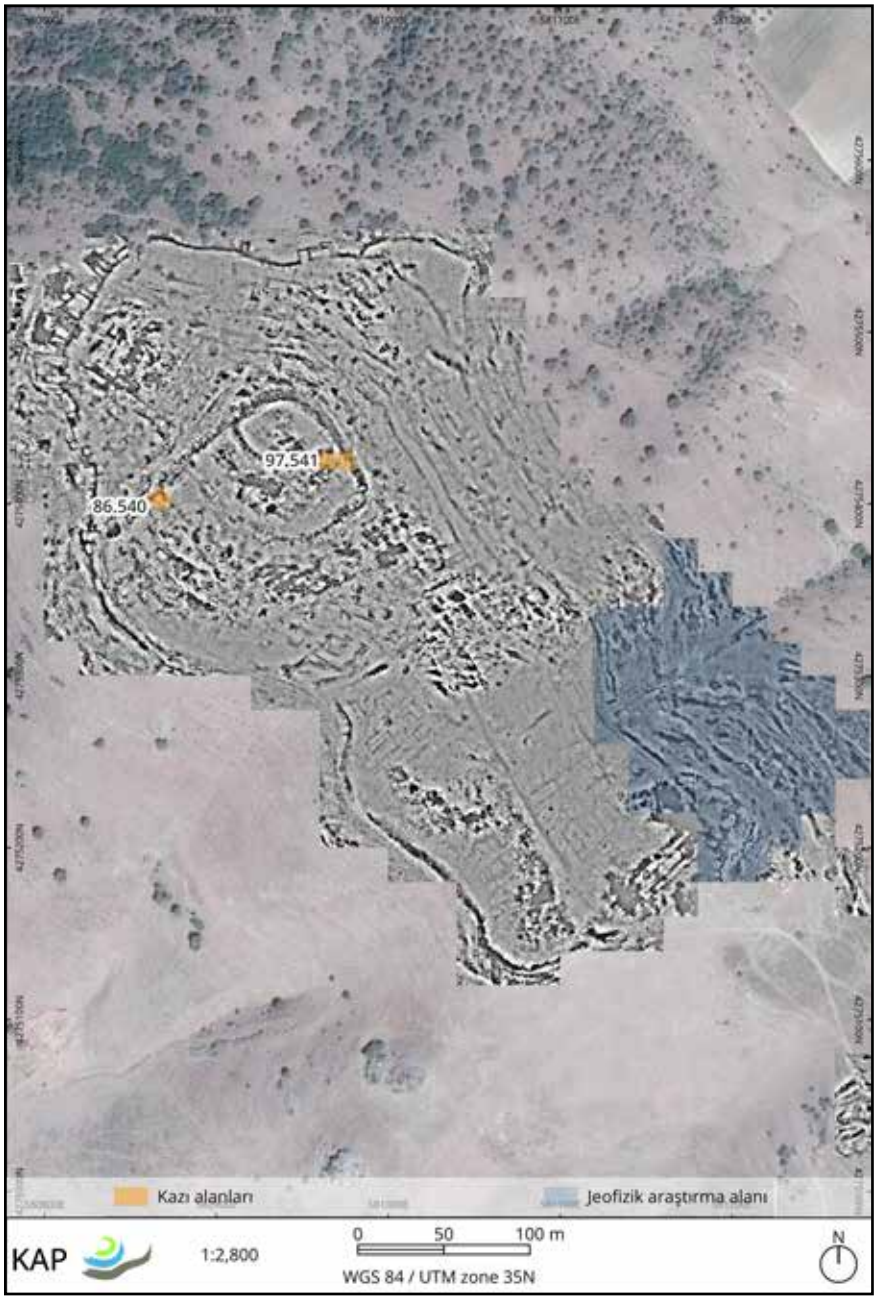
Irvine, B., Shin, N., Luke, C. ve Roosevelt C.H. (2024). Stable carbon isotope (δ13C) analysis of archaeobotanical remains from Bronze Age Kaymakçı (western Anatolia) to investigate crop management, *Vegetation History and Archaeobotany 33*, s. 289-300. https://doi.org/10.1007/s00334-023-00941-1

Roosevelt, C.H., Kaner, T. ve Luke, C. (2024). Kaymakçı Arkeoloji Projesi: 2022 Yılı Kazı ve Araştırma Sonuçları, *Kazı Sonuçları Toplantısı 43(3)*, s. 275-292.

Roosevelt, C.H., Cobb, P., Moss, E., Brandon O.R. ve Ünlüsoy, S. (2015). Excavation is Destruction Digitization: Advances in Archaeological Practice, *Journal of Field Archaeology 40(3)*, s. 325-346. https://doi.org/10.1179/2042458215Y.0000000004

Vardar, S., Roosevelt, C.H. ve Luke, C. (2022). Kuraklığın Kontrolündeki Marmara Gölü Sulak Alanına Paleocoğrafya Açısından Bakış (Gölmarmara-Manisa), (Ed. Yüksel Abalı, Orkide Minareci, Sermin Çam Kaynar ve Leman İncedere), *Manisa: Akademik Araştırma Işığında (Fen Bilimleri & Coğrafya & İktisat) Cilt-4*. Ankara, TR: Berikan Yayınevi, s. 510-529.

EKLER

Harita 1: Kaymakçı Kalesi'nin 2023 kazıları ve jeofizik araştırma alanını gösteren planı.

Resim 1: KA 97.541 ve kuzeybatıdaki iç kaleye havadan genel bakış.

Resim 2: KA 86.540'ın havadan görünümü.

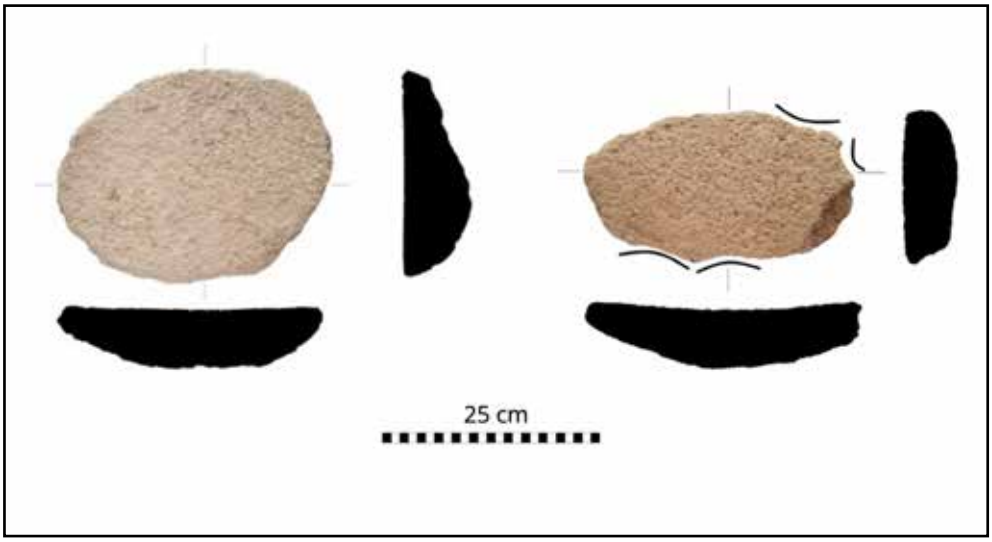
Resim 3: KA 97.541 ve 109.523'ten kısmen tümlenmiş kaplar.

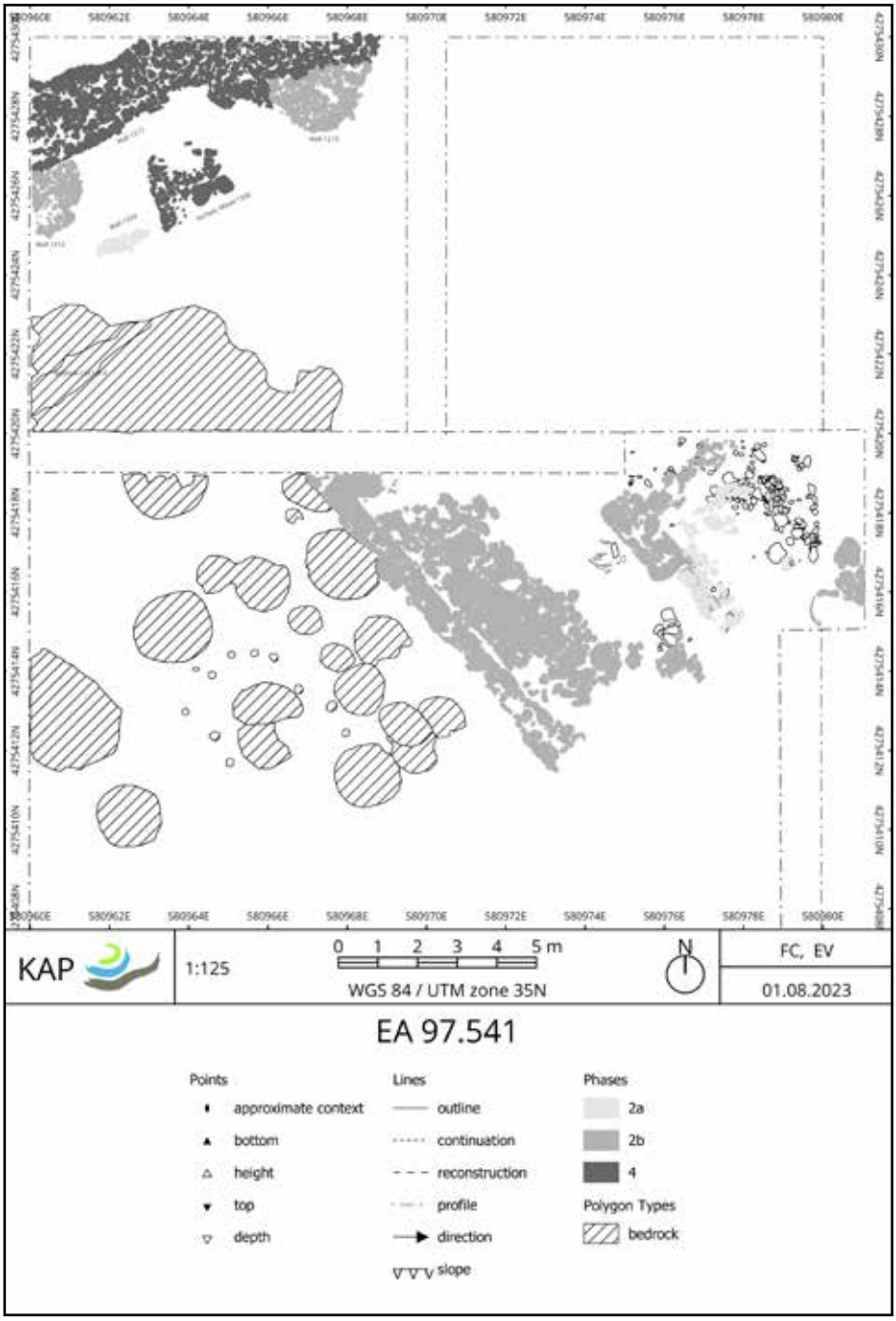
Resim 4: KA 97.541 ve 109.523'ten kısmen tümlenmiş kaplar.

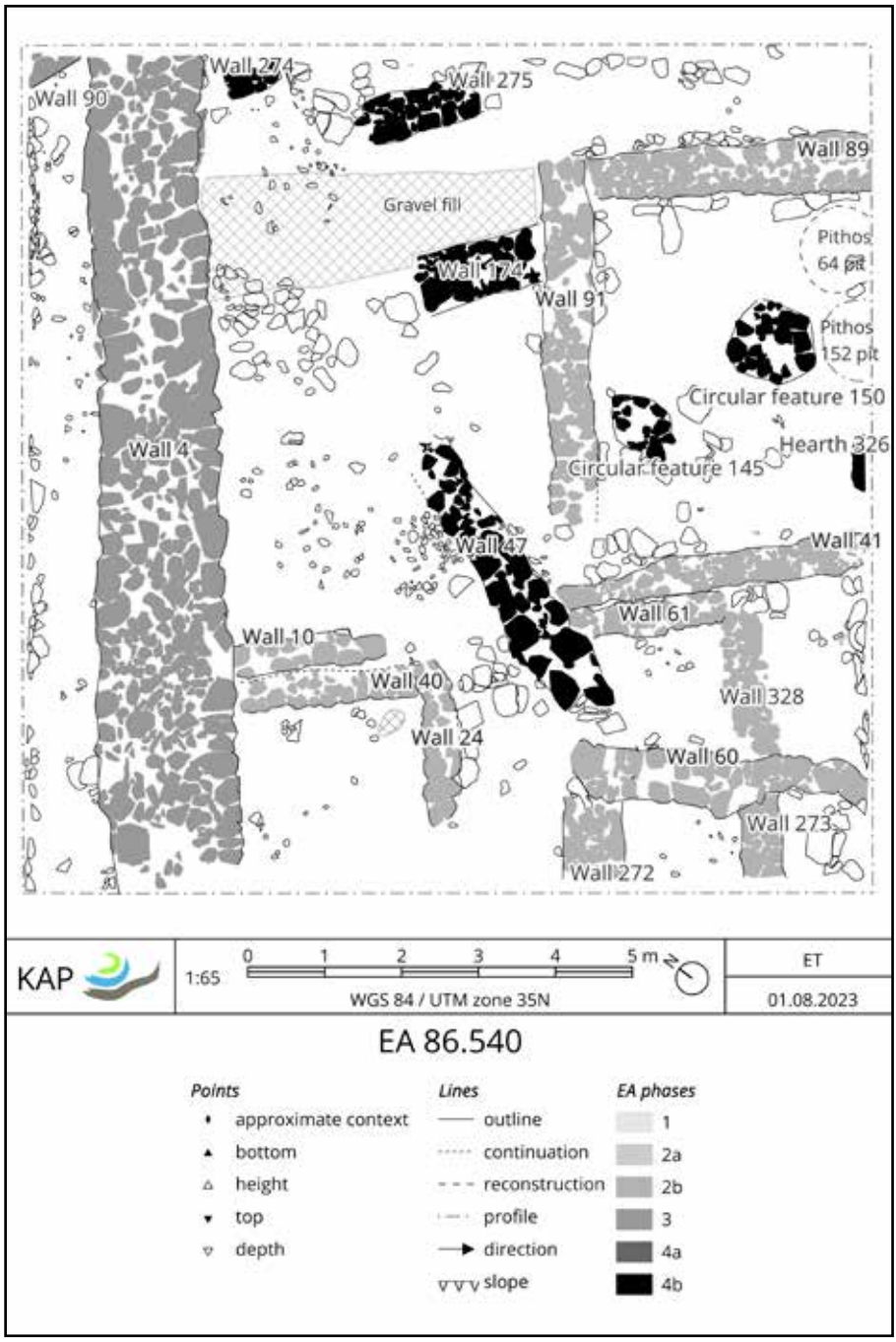
Resim 5: Kaymakçı'dan yontma taş ham maddesi örnekleri: KA 95.555'ten opaller (sol) ve KA 99.526'dan tabular silikat (sağ).

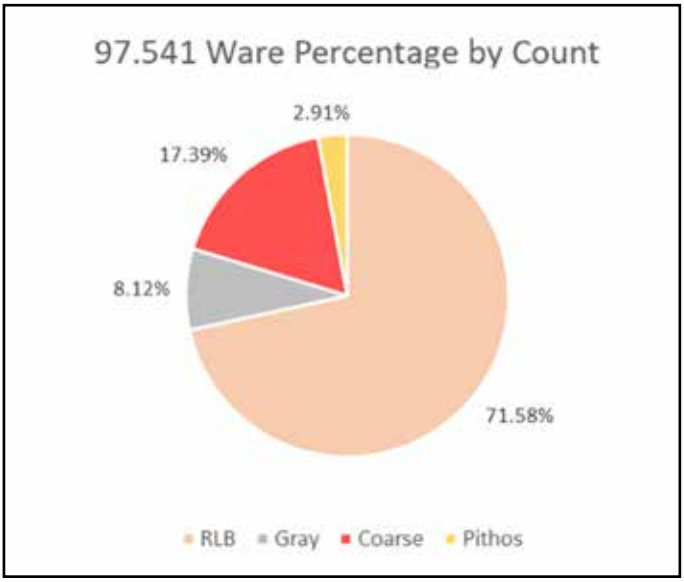
Resim 6: ÖT 97.543.537.1'in alt kısmında (sol) ve ÖT 93.545.168.1'in yan taraflarında (sağ) düzeltme izleri.

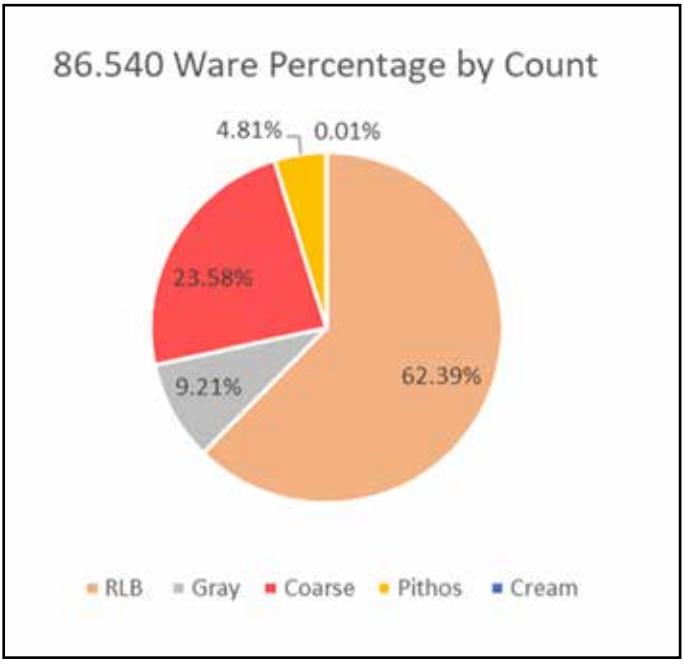
Plan 1: KA 97.541'in evre planı.

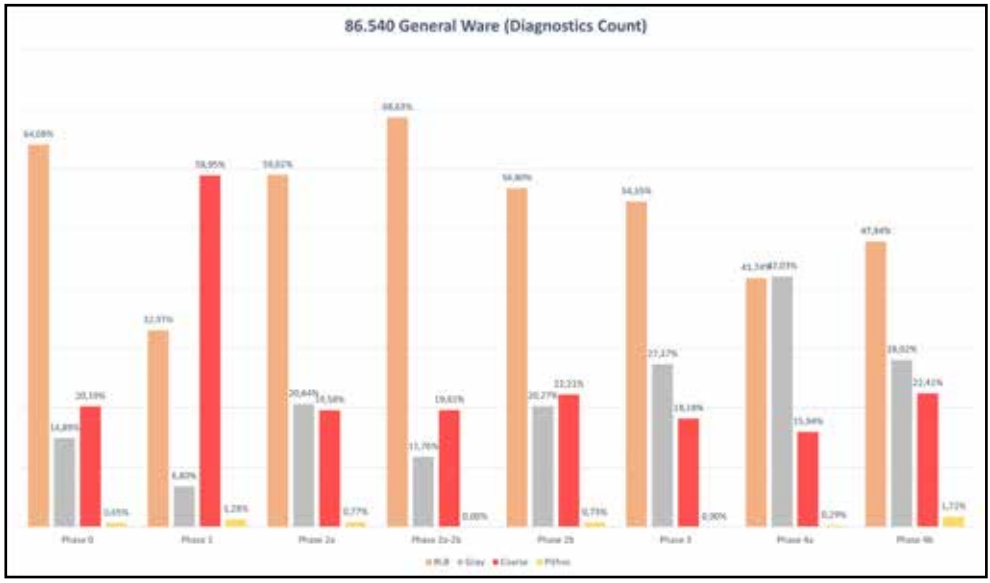
Plan 2: KA 86.540'in evre planı.

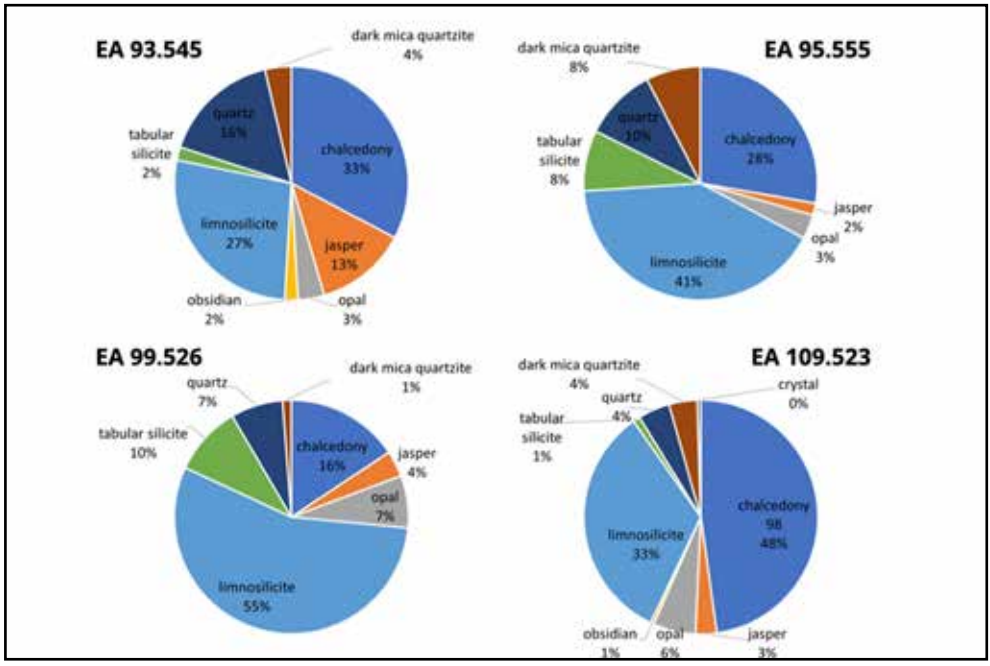
Grafik 1: KA 97.541 seramik mal gruplarının sayılarının yüzdeleri.

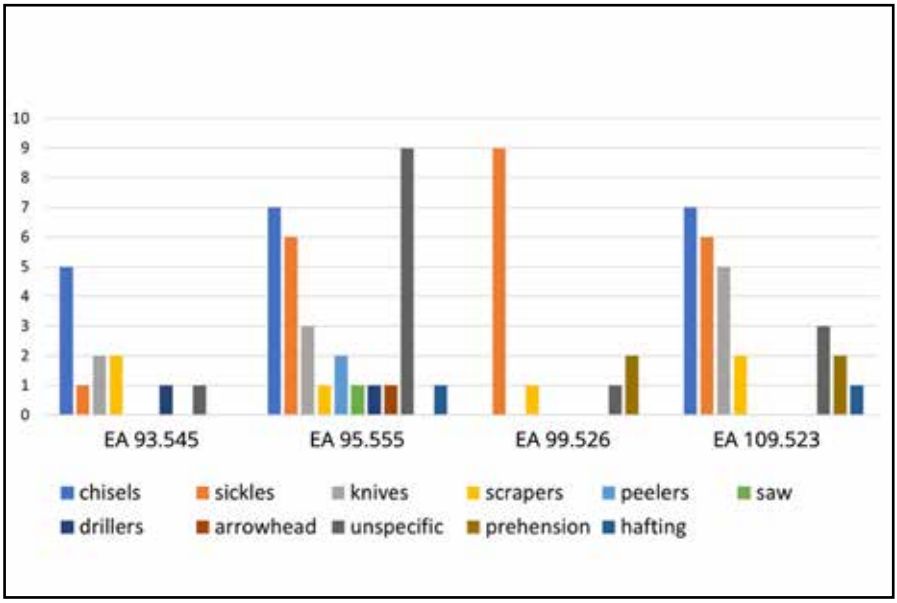
Grafik 2: KA 86.540 seramik mal gruplarının sayılarının yüzdeleri.

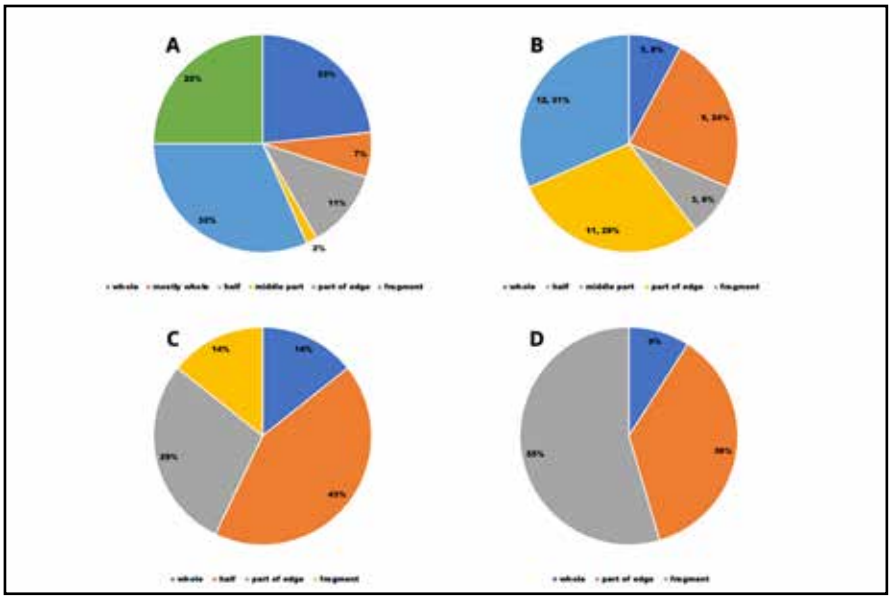
Grafik 3: Kazı alanı evresine (KAE) göre KA 86.540'tan gelen tüm diagnostik çanak çömlek parçalarının mal grubu sayısı.

Grafik 4: Kaymakçı'da yonga aletler için kullanılan ham maddelerin KA'ya göre ayrılmış oranları.

Grafik 5: Kaymakçı'da KA'ya göre ayrılmış alet tipleri.

Grafik 6: (A) taş yapılar içinde (s=60), (B) dolgularda (s=38), (C) iç mekânlar arasındaki koridorlarda (s=14) ve (D) açık alanlarda (s=11) bulunan öğütme taşlarının korunma durumunu gösteren atılma ve yeniden kullanım modellerini göstermektedir.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

CİLT 1

44. KAZI SONUÇLARI TOPLANTISI BİLDİRİLERİ

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

44. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu

44. KAZI SONUÇLARI TOPLANTISI

CİLT 1

27-31 MAYIS 2024
NEVŞEHİR

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI ANA YAYIN NO: 3796/1
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Ana Yayın No: 205/1

Editör
Dr. Soner ATEŞOĞULLARI

27-31 Mayıs 2024 tarihlerinde Nevşehir'de düzenlenen 44. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

TK: 978-975-17-6176-7
ISBN: 978-975-17-6177-4

Grafik Tasarım
Nihal KARAPEK

Kapak Fotoğrafı
Mermer Dionysos başı, Aphrodisias, Tetrapylon Caddesi, MS 4. yüzyıl.

Not: Kazı raporları, dil ve yazım açısından Dr. Soner ATEŞOĞULLARI tarafından denetlenmiştir. Yayımlanan yazıların içeriğinden yazarlar sorumludur.

Ankara 2025

ULUSLARARASI KAZI, ARAŞTIRMA VE ARKEOMETRİ SEMPOZYUMU BİLDİRİ KİTAPLARI YAYIN İLKELERİ

Her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu toplantısındaki sözlü sunumlara dair bildirilere yer verilen Kazı Sonuçları Toplantısı, Araştırma Sonuçları Toplantısı ve Arkeometri Sonuçları Toplantısı bildiri kitapları, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü bünyesinde yayına hazırlanmakta ve Bakanlığımız web sayfası üzerinden açık erişimli olarak tüm araştırmacı ve ilgililerin kullanımına sunulmaktadır. Katılımcılar tarafından sempozyumda sunulan bütün bildirilerin yayımlanmak üzere gönderilmesi beklenmektedir.

Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu'nda sunulan bildirilerin telif hakkı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne devredilmiş sayılır. Bildiriler, Bakanlık editörleri tarafından yalnızca yayın ilkeleri ve yazım kurallarına uygunluk bakımından incelenmektedir. Yazarlar tarafından bildirilerin telif hakları ve etik ilkeler gözetilerek hazırlanması gerekmektedir. Bildiri metinlerinde ifade edilen görüşler veya telif haklarından doğacak sorumluluklar yazarlarına aittir.

Yazım Dili

Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu'nda sunulan ve yayınlanması için Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne gönderilen bildiri metinlerinin yazım dili Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızcadır. Yazarlar, bu dillerden birinde metinlerini göndermelidirler.

Yazım Kuralları

Kazı Sonuçları Toplantısı, Araştırma Sonuçları Toplantısı ve Arkeometri Sonuçları Toplantısı'nda sunulan ve yayımlanması için Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne gönderilen bildiri metinlerinin aşağıda belirtilen şekilde sunulmasına özen gösterilmelidir.

1. Bildiri Metni Başlığı: İçerikle uyumlu ve konuyu kapsayan bir başlık olmalı ve koyu harflerle 14 punto yazılmalıdır. Bildiri başlığı en fazla 12 kelimeden oluşmalıdır.

2. Yazar ad(lar)ı ve adres(ler)i: Yazar(lar)ın ad(lar)ı ve soyad(lar)ı, başlığa eklenen bir dipnotla verilmeli; aşağıdaki şekilde unvan, görev yapılan kurum, iletişim, e-posta adresi ve ORCID numarası belirtilmelidir.

Örneğin: Prof. Dr. Derya ŞAHİN; Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 16059 Görükle-Bursa/TÜRKİYE; E-Posta: dsahin@uludag.edu.tr; ORCID: 0000-0003-0021-4271.

3. Ana Metin

Bildiri metinlerinin Word formatında, 10 punto, bir satır aralıklı ve Times New Roman fontunda; resim, çizim, tablo, harita, grafik, altyazı ve dipnotlar dâhil olmak üzere toplam

1.500 kelimeden az olmayacak ve 4.000 kelimeyi aşmayacak şekilde hazırlanması gerekmektedir.

Bildirileri metinlerinde özet kısmına yer verilmemelidir.

Metin içinde **bold** (koyu) karakter kullanılmamalıdır. Yabancı ve teknik terimler için *italik* (eğik) karakterler kullanılmalıdır. Başka kaynaklardan doğrudan yapılan alıntılar "tırnak" işareti içerisinde verilmelidir.

Metinler hazırlanırken Türk Dil Kurumu yazım kurallarına uyulması gerekmektedir. Kelimelerin yazımı sırasında Türk Dil Kurumu web sitesinde yer alan sözlük uygulaması (https://sozluk.gov.tr/) referans olarak alınmalıdır.

Kısaltmaların Türk Dil Kurumu web sitesinde (https://tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/kisaltmalar-dizini/) yer verilen kurallara uygun olarak yapılması gerekmektedir.

Metin içinde MÖ, MS gibi çok alışılagelmiş kısaltmalar ile km, kg, m, cm, m^2 ve m^3 gibi ölçü ve ağırlık birimleri dışında kısaltma kullanılmaması beklenmektedir. MÖ, MS ile uzunluk ve ağırlık ölçüleri gibi standartlaşmış örnekler haricinde kısaltma kullanılmak istenen durumlarda, ilk kullanımda açık hali ve parantez içerisinde kısaltmasının verilmesi, metnin ilerleyen bölümlerinde kısaltmaların aktarılması gerekmektedir. Örneğin: Erken Tunç Çağı (ETÇ) katmanında ele geçen buluntular…. ETÇ duvarının devamında….

Bölge, dönem, devir, çağ, kurum vb. ilk harfleri büyük harf ile yazılmalıdır: Doğu Anadolu, Yakın Doğu, Avrupa, Akdeniz Bölgesi, Dicle Nehri, Fetret Devri, Geç Tunç Çağı, Osmanlı Dönemi, Orta Çağ, Türk Tarih Kurumu vb.

4. Bölüm Başlıkları: Metindeki ana başlıklar büyük harflerle ve *italik*, alt başlıklar ise küçük harflerle ve *italik* olarak tümü 12 punto ile yazılmalıdır. Makalede, düzenli bilgi aktarımını sağlamak amacıyla ana, ara ve alt başlıklar kullanılabilir. Ana ve alt başlıkların uygun şekilde numaralandırılması gerekmektedir.

5. Alıntı ve Göndermeler:

Başka metinlerden doğrudan yapılan alıntılar tırnak içinde verilmelidir. Yapılan alıntı uzunluğu beş satırdan az ise satır arasında, beş satırdan uzun alıntılar ise satırın sağ ve solundan 1,5 cm içeride, blok halinde yazılmalıdır.

Metin içinde yapılan göndermeler, parantez içinde, aşağıdaki şekilde yazılmalıdır (Akurgal, 1995, s. 44). İki yazarlı yayınlar için (Erdem ve Yenice, 2008) örneğine uyulmalıdır. İkiden fazla yazarlı yayınlarda, metin içinde yalnızca ilk yazarın soyadı ile birlikte vd. kısaltması (Örneğin: Tunç vd., 2001, s. 45, şek. 3b) kullanılmalıdır.

Dipnot yalnızca açıklamalar için kullanılmalı ve otomatik numaralandırma yoluna gidilmelidir.

Metin içinde gönderme yapılan yazarın adının verildiği durumlarda kaynağın yalnızca yayın tarihi yazılmalıdır. Örneğin: Eyice (1985, s. 21)'ye göre…"

Yayın tarihi bulunmayan eserlerde yazar adının sonrasında tarih yok kısaltması olarak ty. ibaresi eklenmelidir. Örneğin: Yılmaz, ty., s.13.

Yazarı belli olmayan veya anonim eserlerde, eserin ismi yazılmalıdır. Örneğin: MTA Raporu, 1979, s. 33

Bir atıfta birden çok kaynağa yer verilmesi durumunda, kaynakların eski tarihli olanlardan yeni tarihli olana doğru sıralanması gerekmektedir (Akurgal, 1966; Özgüç, 1969; Erkanal, 1983).

Bir eserden yararlanıldığı durumlarda, atıf yapılan eserin sayfa numarası ve gerektiği durumlarda yararlanılan şekil no.su açık biçimde belirtilmelidir (Örneğin: Cook, 1966, s. 192, fig. 4).

Yararlanılan tüm kaynaklar, metnin sonunda "Kaynakça" başlığı altında verilmelidir. Metinde kullanılmayan yayınlara kaynakça kısmında yer verilmemesi, metinde kullanılan tüm yayınların da kaynakça kısmında açık hallerinin belirtilmesine özen gösterilmelidir.

Web kaynaklarının metin içi atıflarda, atıf sırasına göre "Web: 1" , "Web: 2", "Web: 3" … şeklinde aktarılması; kaynakça kısmında web sayfasının linkine yer verilmesi ve erişim tarihinin eklenmesi gerekmektedir.

Örnek (Metin İçinde): Bir diğer mermer güneş saati de 2022 yılındaki Aizonai kazılarında ele geçmiştir (Web: 1).

(Kaynakçada)

Web 1: https://haber.dpu.edu.tr/tr/haber_oku/63285e5f0b521/aizanoi-kazilarinda-mermer-gunes-saatine-ulasildi (Erişim Tarihi: 24.03.2024)

6. Tablo, Harita, Çizim, Grafik, Şekil ve Fotoğraflar:

Bildirilerde kabul edilecek görsel sayısı 15 ile sınırlıdır. Kullanılan fotoğraf, şekil, tablo, harita ve benzeri görsellerin alt yazıları dahil olarak bildiri metninin uygun yerine yerleştirilmesi ve ayrıca kullanılan tüm görsellerin metinden ayrı olarak JPEG formatında baskıya uygun çözünürlükte gönderilmesi gerekmektedir. Kullanılacak olan bir fotoğraf ise minimum 300 dpi boyutunda; şekil, harita, plan ve benzeri çizimlerin en az 600 dpi boyutunda olması gerekmektedir. Tasarım aşamasında karışıklıklara yol açmaması açısından her bir görsel metin içerisindeki numarasına uygun biçimde sıralanmalıdır.

Metinde kullanılan harita, resim, çizim ve grafik gibi görseller niteliklerine uygun biçimlerde adlandırılmalı ve ekler kısmında gruplandırılmalıdır. Çizimler (Çizim: 1), Resimler (Resim: 1), Haritalar (Harita: 1) şeklinde isimlendirilmelidir. Ekler kısmında ilk olarak harita, ardından resim, son olarak çizim ve grafiklere yer verilmelidir.

Metin içerisinde kullanılacak tablolarda numara ve başlık verilmelidir. Tablo çiziminde dikey çizgiler kullanılmamalı, yatay çizgilerden yalnızca tablo içinde verilen alt başlıkları ayırmak için yararlanılmalıdır. Tablo numarası ve açıklaması üstte ortalanmış olarak verilmelidir. Her sözcüğün ilk harfi büyük yazılmalıdır.

Harita, çizim, grafik, şekil ve fotoğraflar gerekli görüldüğü durumda metin içerisinde kullanılabilmekle birlikte metnin sonunda "Ekler" başlığı altında yukarıda belirtilen sıralamaya göre verilmesi tercih edilmelidir. Harita, çizim, grafik, şekil ve fotoğrafların numaraları ve adları görsel altına ortalanmış şekilde tümce düzeninde yazılmalıdır. Örneğin: Resim 1: Sipylos Dağı kuzeyden görünüm.

Kapsamı gereği bir arada yer verilmesi gereken resim, çizim ve tablolar haricinde levha sistemi kullanılmamalıdır.

Çoklu görsellerde isimlendirmeler çizim, resim vb. no. ve ardından harf ile verilmeli; metin içerisinde görsellere atıflar da bu şekilde aktarılmalıdır. Örneğin: …Kazıda ele geçen iki kandilden ilk örnekte bitkisel bezemeler (Çizim: 3a), parçalar halinde ele geçen diğer örnekte ise geometrik desenler (Çizim: 3b) hakimdir…

7. Kaynakça: Metin içerisinde yararlanılan kaynaklar, kaynakça bölümünde yazarların soyadına göre alfabetik olarak aşağıda verilen örneklere uygun olarak yazılmalıdır. Kaynakça kısmında bir yazarın birden çok yayınının olması durumunda, yayın tarihine göre sıralamaya gidilmeli, bir yazarın aynı yılda basılmış yayınları ise yayın tarihinin yanında harflerle (2001a, 2001b gibi) verilmelidir.

Örnekler:

Tek Yazarlı Kitap	Görkay, K. (2015). *Tarihin Hazinesi Zeugma.* İstanbul: National Geographic Türkiye. Morrisson, C. (2002). *Antik Sikkeler Bilimi Nümismatik: Genel Bir Bakış* (Çev. Zeynep Çizmeli Öğün). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat.
Çok Yazarlı Kitap	Yenişehirlioğlu, F., Müderrisoğlu, F., Akpolat, M. ve Alp, S. (1995). *Mersin Evleri.* Ankara: Kültür Bakanlığı.
Editörlü Kitap	Uçkan, Y. (ed.) (2017). *Olympos I: 2000-2004 Araştırma Sonuçları.* İstanbul: AKMED.
Editörlü Kitapta Bölüm	Pekak, S. (2009). Nevşehir'de Osmanlı Döneminde İnşaa Edilen Bir Kilise (Ed. Ahmet Oğuz Alp), *Ebru Parman'a Armağan.* Ankara: Alter, s.335-341.
Elektronik Baskısı Olan Kitap	Beck, H. (2020). *Localism and the Ancient Greek City-State*. Erişim: https://www.ebooks.com/en-us/book/210040162/localism-and-the-ancient-greek-city-state/hans-beck/
Tezler	Yıldırım, F. (2013), *14.* Yüzyıldan Cumhuriyet Dönemi'ne Kadar Yabancı Seyyahların Gözünden Bursa İlindeki Mimari Eserler. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
Dergiden Tek Yazarlı Makale	Bilici, Z.K. (2005). A German Token Uncovered During the Alanya Citadel Excavations, *Adalya*, *8*, s. 351-356. (Dergilerin cilt ve sayıları dergi adının ardından verilmelidir. Bir cilde ait birden çok sayı var ise bu sayılar parantez içinde aktarılmalıdır. Örneğin, *Belleten, 87(310)*

Dergiden Çok Yazarlı Makale	Bennett, J. ve Young, R. (1981). Some New and Some Forgotten Stamped Skillets, and the date of P. Cipius Polybius. *Britannia, 12*, s. 37-44.
Web kaynakları	Web 1: https://haber.dpu.edu.tr/tr/haber_oku/63285e5f0b521/aizanoi-kazilarinda-mermer-gunes-saatine-ulasildi (Erişim Tarihi: 24.03. 2024)

Bildiri Metinlerinin Gönderilmesi

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun hazırlanmış olan bildiri metinleri ile eki görseller, 1 Ağustos tarihine kadar **yayinlar@ktb.gov.tr** adresine Wetransfer ile gönderilmelidir. Wetransfer ile gönderilmeyen metin ve görseller sistem tarafından otomatik olarak silinmektedir.

Bildiri Metinlerinin Değerlendirilmesi

Bildiri metinleri ve eklerinin, belirtilen süre içerisinde Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir. Metinler, ilgili konunun editörleri tarafından yayın ilkeleri ve yazım kurallarına uygunlukları açısından incelenir. İlgili editör, gerekli durumlarda metin üzerinde düzeltmeler yapabilir veya eksikleri yazardan gidermesini isteyebilir. Uygun görülmeyenler düzeltilmesi için yazarına gönderilir. Son gönderim tarihine kadar dergi editörlüğüne gönderilmeyen, eksiklikleri bulunan ve konu editörleri tarafından talep edilen düzeltmeler yerine getirilmeyen bildiriler, yayın kapsamına alınmaz.

Etik İlkeler

Kazı Sonuçları Toplantısı, Araştırma Sonuçları Toplantısı ve Arkeometri Sonuçları Toplantısı'nda sunulan ve yayımlanması için Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne gönderilen bildiri metinlerinin aşağıda belirtilen etik ilkelere uygun olarak hazırlanması zorunludur.

Ortak Yazarlık: Bildirilerin yazarları sunulan çalışmaya katkı sağlayanlarla sınırlı olmalıdır. Çalışmaya katkıda bulunmayan isimlere makalede yer verilmemelidir. Bildirilerin yazar sıralamaları, dergi editörlüğüne gönderilen metindeki sıralamaya uygun olarak yayına alınacaktır.

Teşekkür: Yazarlar, çalışmalarını destekleyen kişi, kuruluş ve finansal kaynakları teşekkür kısmında beyan etmekle yükümlüdür. Teşekkür kısmı, metnin sonunda kaynakça kısmının önünde yer almalıdır.

Özgünlük: Sunulan bildiri, sunumu yapan yazar(lar)a ait olmalıdır. Diğer araştırmacıların çalışmalarına yer veriliyor ise, alıntıların uygun biçimde aktarılması ve kaynakçada yararlanılan çalışmalara yer verilmesi gerekmektedir. Gönderilen görsellerin ve metinlerin telif hakkından doğacak hukukî yaptırımlardan bildiri sahipleri sorumludur.

Basılmış Bir Yayının Sunumu: Yazarlar tarafından gönderilen çalışmaların daha önce yayınlanmamış olması beklenir.

İletişim Bilgileri

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Müzeler Dairesi Başkanlığı Yayın ve Tanıtma Şubesi Müdürlüğü

II.TBMM Binası Yanı 06110 Ulus Ankara/TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 470 64 64 - +90 (312) 470 64 65

E-Posta: yayinlar@ktb.gov.tr

web: https://kvmgm.ktb.gov.tr/

İÇİNDEKİLER

Abdullah HACAR, Yakup ÜNLÜLER, H. Simge EGECİ, Nilay ÇETİN, Ahmet Emin KARKINLI
2023 YILI BEKÇİTEPE (NİĞDE-BOR) KAZILARI 13

Adnan DİLER, Gülnaz SAVRAN, Güray ÜNVER, Sevilay Zeynep YILDIZ,
Britta ÖZEN-KLEINE, Gözde ADIGÜZEL, Selim YILDIZ, Nils SCHNORR
KEDREAI 2023 27

Ahmet İhsan AYTEK, Alper Yener YAVUZ, Erhan TARHAN,
Büşra ALADAĞ, Mehmet Cihat ALÇİÇEK, Nail UYAR
KAYACA OMURGALI FOSİL LOKALİTESİ KAZISI 2023 YILI ÇALIŞMALARI 47

Ahmet TERCANLIOĞLU, Ahmet Eren ARSLAN, Ufuk ELYİĞİT, Serdal GÜNDÜĞDU
KYZİKOS 2023 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 59

Akın ERSOY, Sarp ALATEPELİ, Ozan ÇAKMAK
SMYRNA / İZMİR 2023 69

Ali ATMACA, Murat ÇEKİLMEZ, Merve ARİNÇ ÖZYILMAZ,
Mülkiye Nur AVCI, Simge BALCI ÇAKALOĞLU, Aytül ÖRGEN
2023 YILI TRALLEİS ANTİK KENTİ KAZI VE ARAŞTIRMA ÇALIŞMALARI (2. SEZON) 87

Ali BORAN
SİLİFKE KALESİ 2023 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 103

Ali Umut TÜRKCAN, Sevim KURTULDU, Arkadiusz MARCINIAK
2023 YILI ÇATALHÖYÜK KAZI VE KONSERVASYON ÇALIŞMALARI 121

Andreas SCHACHNER
2022-2003 YILLARI BOĞAZKÖY/HATTUŞA ÇALIŞMALARI 141

Aslı ERİM-ÖZDOĞAN, E. Nurcan YALMAN
ÇAYÖNÜ TEPESİ 2023 KAZI ÇEVRE DÜZENLEME ÇALIŞMALARI 167

Aslıhan BEYAZIT, Burhan GÜLKAN, Burçin AFŞAR
İKİZTEPE KAZISI 2023 YILI ÇALIŞMALARI 187

Aygün EKİN MERİÇ, Ali Kazım ÖZ, Gülşen KUTBAY
İZNİK HİSARDERE NEKROPOLÜ 2023 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 201

Aygün EKİN MERİÇ, Ali Kazım ÖZ, Nezihat KÖŞKLÜK KAYA,
Fatih Hakan KAYA, Nihal KARDORUK
İZNİK ROMA TİYATROSU 2023 YILI KAZI VE RESTORASYON ÇALIŞMALARI 211

Ayşegül AYKURT, Kadir BOYÜKULUSOY, Umay OĞUZHANOĞLU
ÇALTILAR HÖYÜK 2023 YILI KAZILARI 229

Aytaç COŞKUN, Şıvan AYUS, Fatma DURMA
ZERZEVAN KALESİ 2023 YILI ÇALIŞMALARI 247

Bahadır DUMAN, Arzu Deniz DUMAN
TRIPOLIS 2023 YILI KAZI VE RESTORASYON ÇALIŞMALARI 263

V. Belgin DEMİRSAR ARLI
İZNİK ÇİNİ FIRINLARI KAZISI 2023 YILI ÇALIŞMALARI 283

Berkay DİNÇER, Çiğdem DURAKOĞLU, Serkan ŞAHİN,
Çiler ÇİLİNGİROĞLU, İbrahim ARCAGÖK
SİNEKKAYA MAĞARASI (ORHANELİ-BURSA) KAZISI 2023 299

Bora UYSAL, Ali ÇİFÇİ
ELBİSTAN KARAHÖYÜK VE HAMZATEPE KAZILARI 2023 313

Celal ŞİMŞEK
2023 YILI LAODIKEIA ÇALIŞMALARI 321

C. Brian ROSE, Günsel ÖZBİLEN GÜNGÖR
GORDİON 2023 343

Christopher H. ROOSEVELT, Tunç KANER, Christina LUKE
KAYMAKÇI ARKEOLOJİ PROJESİ: 2023 YILI KAZI VE ARAŞTIRMA SONUÇLARI 359

Christof BERNS, Christine ÖZGAN, Julien ZURBACH
MİLET 2023 YILI ÇALIŞMALARI 377

Peter TALLOEN, Murat FIRAT, G. Senem ÖZDEN GERÇEKER
2023 YILI SAGALASSOS KAZILARI 397

Derya YALÇIKLI
İNBOĞAZI-ANDIK MAĞARASI, 2023 417

Derya YILMAZ
2023 YILI KÜLHÖYÜK KAZI ÇALIŞMALARI 429

Douglas BAIRD, Gökhan MUSTAFAOĞLU, Andrew FAIRBAIRN
BONCUKLU HÖYÜK VE ORTA ANADOLU'DA TARIMIN KÖKENLERİ 441

Elif BAŞTÜRK, Ahmet TÜRKAN, Ali Furkan ALTUNPAK, Özlem HEPER, Cuma BİÇİCİ
TANIR YASSIHÖYÜK 2023 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 447

Emre GÜLDOĞAN
TAŞ TEPELER PROJESİ: SEFERTEPE KAZISI 2023 YILI 457

Emre TAŞTEMÜR, Münteha DİNÇ, Ahsen FINDIK
SEBASTE KAZI, ARAŞTIRMA VE RESTORASYON PROJESİ (2023 YILI ÇALIŞMALARI) 467

Erdoğan ASLAN, L. Ufuk ERDOĞAN, Yusuf KILIÇ
KSANTHOS – LETOON KAZI ÇALIŞMALARI: 2023 485

Ergül KODAŞ, Eşref ERBİL, Çağdaş ERDEM, Bahattin İPEK, Onur DİNÇ,
Charlotte LABEDAN-KODAS, Birkan GÜLSEVEN, Mehmet ŞAN, İdris AKGÜL
ULUKÖY MAĞARASI KURTARMA KAZILARI 2023 SEZONU 505

ERGÜL KODAŞ, Yunus ÇİFTÇİ, Onur DİNÇ, Rüstem CİN, Kazım ÖZKAN,
Mehmet ŞAN, Charlotte LABEDAN KODAŞ, Çağdaş ERDEM, Stephanie EMRA, Hureyla BALCI
BONCUKLU TARLA 2023 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 521